

[Udenrigsministeren.]

Inden for råvareområdet har enigheden været begrænset til fastsættelse af retningslinjer for undersøgelser, konsultationer og aftaler for enkelte råvarer.

De nordiske lande har ved konferencens afslutning på baggrund af de begrænsede resultater afgivet en erklæring med tilkendegivelse af de nordiske landes konsekvent positive holdning til arbejdet inden for UNCTAD.

Regeringen må ud fra denne positive holdning til løsning af udviklingslandenes problemer beklage, at UNCTAD-konferencen ikke kunne føre til større resultater.

Man skal dog være forsigtig med helt at nedvurdere konferencens resultater. Konferencen er led i en langsigtet politik med det klare sigte at forbedre udviklingslandenes levevilkår, og i et så omfattende samarbejde om så stort et problem kan fremskridtene ikke altid være epokegørende. Det er vigtigt, at vi fortsat bevæger os og i den rigtige retning.

For Danmarks vedkommende er det klart, at vi fortsat indtager en aktiv og positiv holdning til arbejdet i UNCTAD, og vi sætter vor lid til, at en bedring i den økonomiske situation i de industrialiserede lande inden længe vil muliggøre en forstærkelse af bestræbelserne inden for FN og UNCTAD for at forbedre udviklingslandenes økonomiske vilkår.

Også nogle ord om vort bilaterale samarbejde med udviklingslandene hører hjemme i denne sammenhæng.

I regeringserklæringen udtaltes det, at regeringen over for udviklingslandene vil tilstræbe, at rammerne i den bistandsplan, som blev velvilligt modtaget af alle tingets partier i slutningen af maj sidste år, bliver udfyldt. Derudover vil regeringen overveje, om der findes muligheder for yderligere at styrke den danske bistandsindsats.

Som det vil være bekendt, betyder planen, der jo er begyndt at løbe fra i forgårs, en tredobling af vor bistandsindsats i de næste fem år.

At samarbejde med udviklingslandene er et vigtigt led i vor udadvendte politik, og at dette samarbejde i første række må give sig til kende fra vor side i tekniske og finansielle bistandsydelser og gennem handelspolitiske foranstaltninger, det er der jo den

bredest tænkelige enighed om her i tinget. Jeg finder, at nødvendigheden af et sådant samarbejde er blevet yderligere understreget af den netop afsluttede UNCTAD-konference. Der vil nok gå nogen tid, før man fuldt kan overse, om og i bekræftende fald i hvilket omfang konferencens resultater vil nødvendiggøre ændringer i planerne for den danske bistandsindsats. Men jeg tror, at vi alle kan glæde os over, at den plan, som den foregående regering lagde, er meget fleksibel i sin opbygning og i en vis udstrækning faktisk havde foruddiskonteret UNCTAD-konferencen.

En bistandspolitik kan tilrettelægges ud fra mange forskellige, men ikke nødvendigvis indbyrdes modstridende kriterier. Jeg tror, at de to vigtigste er hensynet til modtagerlandenes prioritetsønsker og hensynet til effektivitet. Prioritetsønskerne er selv i de enkelte lande ikke fastlagt én gang for alle, og navnlig i samfund i opbrud — i tilstræbt opbrud — må man regne med, at prioriteterne kan skifte hastigt. Det burde være en fordel for os, at vi står foran en hurtig vækst i det danske bistandsprogram, thi dette i sig selv skulle give mulighed for tilpasning til skiftende prioriteter såvel i de multilaterale programmer som i de lande, i hvilke den bilaterale projektbistand især koncentrerer. Generelt kan man vel også sige, at til et godt samarbejde kræves tilpasningsevne.

Hensynet til effektivitet er for en umiddelbar betragtning vanskeligere at forene med samarbejde. Det er en ganske almindelig erfaring, at samarbejdsprojekter ofte forsinkes på grund af finansielle og administrative vanskeligheder hos parterne. Dette må vi imidlertid acceptere. Det kan ikke være formålet at oprette perfekte, men rent danske projekter. Helt fra planlægningsstadiet må blikket rettes mod projekternes indpasning i lokale forhold og på samarbejde med lokale kræfter, på projektets fortsatte eksistens, efter at den danske bistandsindsats vil være ophørt. En mindre effektivitet på kort sigt vil således ofte være forudsætningen for effektivitet på lang sigt.

Jeg har fremdraget hensynet til udviklingslandenes prioritetsønsker og til effektivitet i bistandsarbejdet, også fordi jeg tillægger dem stor betydning i skabelsen af et tillidsforhold mellem udviklingslandene